

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

725.092.1

Szerző Heteés A.

Cím Andrássy-ut folytatás

Idő

1910

Forrás:

Pesti napló

Személy

Bp.

1910 XI/18

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Az Andrássy-ut folytatása.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Budapest, november 17.

Becsés lapjuknak e hónap 15-iki és 17-iki számaiban behatóan foglalkoznak az Andrássy-ut mi-képpeni folytatásának kérdésével és az e körül nyilvánosságra jutott tervezetekkel kapcsolatban cikkírójuk bizonyos üzleti magánérdekekről is tesz említést. Előbb a tervekről, azután a személyes kérdékről.

A tervek dolgában a feladat adva volt. A köz-munkák tanácsának e tárgyban összealkotott ad hoc bizottsága két feladatot tűzött maga elé, az első volt a Fürdő-utcának kiszélesítése és ezt véglegesen el is döntötték olyképpen, hogy a Fürdő-utcának déli (Erzsébet-téri) oldalát 9,48 méterrel beljebb helyezendőnek határozták el. A másik feladat volt az Andrássy-ut mikénti betorkolásának megoldása; erre nézve két terv állott fenn, Bakos miniszteri tanácsos terve, amely a Marokkói-utca helyén egy 52 méter széles teret óhajtott létesíteni és Devecsis középítési igazgató terve, amely az Andrássy-utat kétszeresen tört ferde vonalban óhajtotta tovább vinni az Erzsébet-térig; az ad hoc bizottság eme két terv egyikét sem fogadta el, hanem azt határozta el, hogy e két terv szépészeti szempontból valamiként egyeztessék össze; ezt az összeegyeztetést kíséreltem én meg olyképpen, hogy a Marokkói-utca legelején intim jellegű square-szerű kisebb teret terveztem és ezt a megoldást a bizottság október 29-én tartott ülésében (a két előző tervező kivételével) egyhangúlag elfogadta. De tervezetem egy másik és merőben új dolgot is tartalmazott: a square-szerű térnek árkádszerű kiképzését és eme

9 méter magas árkádoknak továbbvezetését az Erzsébet-tér keleti, déli és nyugati oldalain és a Fürdő-utca déli oldalán egészen a Dorottya-utcáig; tervem eme részét szépészeti szempontból a bizottságban a következő mesterek pártolták: Alpár Ignác, Quittner Zsigmond, Wellisch Alfréd, dr. Erős Sándor és Garancs Mihály miniszteri tanácsos, de a bizottság hat tagja, tehát egy szótöbbséggel az árkádszerű kiképzést leszavazta, hogy miért, azt nyilván egyikünk sem tudja. Szépészeti szempontból senki sem tett kifogást, célszerűségi tekintetből azonban kettős ellenvetést tettek: azt ugyanis, hogy az árkád sötétíti az üzlethelyiséget és azt ezáltal értéktelenebbé teszi. A Mérnök- és Építész-Egylet műépítési szakosztályának meghívására az egyletben e hónap 7-én tartott előadásom alkalmával beigazoltam, hogy az Erzsébet-téri árkádok alatti üzlethelyiségekben a világossági effektus 12 fokkal erősebb, mint a Belváros bármely utcájának fedetlen üzlethelyiségekben, mert ez utcákban a szemben álló négyemeletes házak sokkal több világosságot vesznek el a boltoktól, mint a 4 méter mélységűre tervezett árkádok; minthogy továbbá az árkádok alatti helyiségeket kivétel nélkül a detail-kereskedelem foglalná el, így a háztulajdonosok legalább 50 százalékkal nagyobb béreket fognak kapni, mint amennyit e helyeken most a nagykereskedelem fizet. E kifetésem ellen a Mérnök- és Építész-Egyletben senki megjegyzést nem tett. Történt azonban más Hoepfner Guido műépítész egészen új tervvel lépett elő; ő nem a Fürdő-utca kiszélesítésének feladatával foglalkozott, hanem az egész környékre vonatkozó teljesen újszerű tervet készített. Hoepfner a Deák-tér és Marokkói-utca közti háztömböt egyszerűen hátra tolja az Erzsébet-tér nyugati felének

helyére és ezáltal az Erzsébet-teret a Váci-körutra viszi ki. Az ötlet meglepő és ott helyben általános tetszésre talált; magam is kijelentettem a tervezőnek, hogy ha terve pénzügyileg keresztülvihető, úgy azt én is pártolom, mert ez esetben a térnek álta-

lam tervezett árkádszerű szegélyezése már az Andrássy-ut és Váci-körut felől is láthatóvá válván sokkal jobban jut érvényre. Ugyanez az álláspontom Laita Béla műépítész tervével szemben, amiről ma este a MÉSz. előadásán szó fog esni.

Az önök cikkírója pedig azt a nézetet propagálja, hogy quicquid non movetur; hát ez is álláspont, csak hogy házak lebontása és újak emelése a nagy városok élettani processzusához hozzátartozik és ha ennek ereit lekötjük, ezzel meg is akasztanánk minden haladást, minden fejlődést.

És most röviden néhány szót az állítólagos „üzleti magánérdekekről”. Személyesen beigazoltam önök előtt, hogy ama feltevésük, hogy a szóban forgó útvonalon nekem, vagy bármely rokonomnak ingatlan tulajdona lenne, merőben téves, ami felett van okom — őszintén sajnálkozni. Viszont pedig éppen a „Pesti Napló”-nak nem lett volna szabad azon csodálkoznia, hogy én önzetlenül tudok fáradozni a köz érdekében. Klasszikus tanura hivatkozom, az önök főszerkesztőjére. 1905. évben a vasuti sztrájk alkalmával a felfüggesztett vasutasok segélyezésére bizottság alakult, elnöke volt báró Bánffy Dezső, legagilisabb tagjai voltak Vázsonyi Vilmos és Surányi József, előadó főtitkára pedig a tisztelettel alulírott. Hat hónapon át én utalványoztam ki 25.000 koronát a felfüggesztett vasutasoknak, amelyeket — a „Pesti Napló” fizetett ki.

Óvárosi háziyomda 1913

Ily címen az önök régi munkatársa

Dr. Heteés Antal
főv. bizottsági tag.